

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119392027
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6119392027.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o obmedzenú spôsobilosť na právne úkony: I. H., nar. XX. januára XXXX, trvale bytom H. H., toho času žijúcu v G. republike T., zast opatrovníkom: Domov sociálnych služieb Pohorelská Maša, Pohorelská Maša 57, Pohorelá, za účasti: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, Banská Bystrica, v konaní o zmenu opatrovníka, o odvolaní Mesta Banská Bystrica proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 37Ps/23/2019-275 zo dňa 18. januára 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č.k. 37Ps/23/2019-275 zo dňa 18. januára 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Marienberg (Amtsgericht Marienberg) v Spolkovej republike Nemecko pod sp.zn. 2 XVII 388/21.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že súd prvej inštancie koná o zmenu opatrovníka I. H., ktorá bola rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 37Ps/22/2017-165 zo dňa 4.1.2019 obmedzená spôsobilosť na právne úkony v rozsahu stanovenom súdnym rozhodnutím; za opatrovníka jej bol ustanovený Domov sociálnych služieb Pohorelská Maša, v ktorom bola v čase obmedzenia spôsobilosti na právne úkony posudzovaná umiestnená. V priebehu konania o zmenu opatrovníka bolo zistené, že obmedzená spôsobilosť na právne úkony bola istú dobu umiestnená v Domove sociálnych služieb FEMINA, Veľký Blh, v Domove dôchodcov a Domove sociálnych služieb Senium Banská Bystrica. Následne po 15.1.2020 sa zdržiavala u svojej sestry v Českej republike a dňa 22.9.2020 bol vypátraný jej pobyt v Spolkovej republike Nemecko, v obci Geyer, kde sa zdržiavala u Enrica Zerbiana. V nadväznosti na uvedenú skutočnosť, pobyt obmedzenej spôsobilosti na právne úkony v cudzine, súd prvej inštancie žiadal príslušný nemecký súd o vypočutie Enrica Zerbiana, ktorý bol ochotný stať sa opatrovníkom I. H., ale len na nemecky hovoriacom území. Dožiadaný nemecký súd pritom okresnému súdu oznámil, že je možné podať podnet pre opatrovníctvo pre I. H. pokiaľ bude naďalej žiť v Nemecku; je pritom potrebné vypracovať znalecký posudok a posúdiť vhodnosť navrhovaného opatrovníka.

1.2 Súd prvej inštancie podal na Okresný súd Marienberg podnet na začatie konania o ustanovenie opatrovníka osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony; Okresný súd Marienberg dňa 7.12.2021 (okresný súd nesprávne uviedol „7.12.2022“) súdu prvej inštancie oznámil, že pod sp.zn. 2 XVII 388/2021 vedie konanie vo veci opatrovníctva pre I. H., liečebný posudok nie je ešte predložený, ako vhodná osoba opatrovníka pre posudzovanú sa javí pani G. H., bytom Z. 9, Z.-H.. Konanie doposiaľ ukončené nie je.

1.3 Posudzujúc takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 2 ods.1 zákona č.161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“) aplikoval ustanovenie § 164

zákona č.160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Marienberg pod sp.zn. 2 XVII 388/21.

1.4 Prerušenie konania okresný súd odôvodnil tým, že obmedzená na právne úkony žije dlhodobo v Nemecku, kde na príslušnom súde prebieha i konanie o ustanovenie opatrovníka, ktoré doposiaľ nie je právoplatne ukončené. Výsledok uvedeného konania má význam pre rozhodnutie súdu v konaní o odvolaní opatrovníka obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, až v prípade určenia nového opatrovníka právoplatným rozhodnutím bude môcť prísť k odvolaniu doterajšieho opatrovníka, aby nevznikla situácia, že osoba obmedzená spôsobilosti na právne úkony nebude mať určeného zákonného zástupcu, ktorý bude oprávnený za ňu konať v rozsahu jej obmedzenia. Doposiaľ nie je známy konečný výsledok konania o opatrovníctve na príslušnom nemeckom súde. V uvedených skutočnostiach súd prvej inštancie vzhľadom na prerušenie konania.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podalo v zákonnej lehote odvolanie Mesto Banská Bystrica (ďalej aj „odvolateľ“), v ktorom navrhlo, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil postupom podľa § 389 ods.1 písm.b) a písm.d) C.s.p.. Odvolateľ uplatnil odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods.1 písm.b), písm.f) a písm.h) C.s.p., tvrdil tak, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Podľa tvrdenia odvolateľa nesprávnym skutkovým zistením okresného súdu malo byť konštatovanie, že na Okresnom súde Marienberg je riešená otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci; nesprávne právne posúdenie videl v nesprávnej aplikácii ustanovenia § 164 C.s.p..

2.2 Pokiaľ ide o podnet na začatie konania na cudzom súde, okresný súd vychádzal nesprávne z konštatovania, že I. H. sa odmieta vrátiť na územie Slovenskej republiky a chce ostať žiť v Nemecku, takéto tvrdenia boli vyjadrené inou osobou ako obmedzenou spôsobilosti na právne úkony. V tomto smere zároveň okresný súd neprihliadol na skutočnosť, že v zmysle rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37Ps/22/2017-165 zo dňa 7.12.2018 posudzovaná nie je spôsobilá konať pred orgánmi štátnej správy, miestnej samosprávy, právnickými a fyzickými osobami a rozhodovať o mieste svojho bývania. Skutočnosť, že posudzovaná sa zdržiava v Nemecku, nemá vplyv na prejednanú vec a nezaložilo dôvod na postup, ktorým súd podal podnet na začatie konania na súde v Nemecku.

2.3 Zo skutočnosti, že Domov sociálnych služieb Pohorelská Maša ako opatrovník obmedzenej spôsobilosti na právne úkony „je oprávnený a povinný zastupovať I. H. pri právnych úkonoch a spravovať jej majetok v bežných veciach, v ktorých je spôsobilosť na právne úkony obmedzená, ak nejde o bežné veci, na iné nakladanie s majetkom je potrebné schválenie súdu“ odvolateľ vyvodil, že súd prvej inštancie nebol oprávnený podať podnet na začatie konania na súd v Nemecku len z dôvodu, že I. H. sa tam zdržiava, nakoľko zákonným zástupcom na výkon tohto právneho úkonu je súdom ustanovený opatrovník. V uvedenej skutočnosti odvolateľ videl odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods.1 písm.b) C.s.p., keď súd prvej inštancie podal podnet na začatie konania na cudzozemskom súde len na základe dôvodu, že I. H. sa zdržiava v Nemecku.

2.4 Odvolateľ tvrdil, že I. H. sa v Nemecku ocitla len v dôsledku zanedbania výkonu funkcie opatrovníka; v takom prípade riešením nie je odvolanie z funkcie opatrovníka, ktorý je verejným opatrovníkom v zmysle ustanovenia § 24 ods.3 Občianskeho zákonníka. Opatrovník zároveň postupoval nesprávne, pokiaľ k zrušeniu poskytovania sociálnej služby v Domove sociálnych služieb Pohorelská Maša došlo z dôvodu žiadosti prijímateľa sociálnej služby (I. H.), nakoľko táto v zmysle rozsudku, ktorým jej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, nie je spôsobilá rozhodovať o otázkach potrieb poskytovania sociálnej starostlivosti. Povinnosťou opatrovníka bolo poskytnúť I. H. odbornú pomoc, aby prebehlo jej zadaptovanie do prostredia zariadenia.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods.1,2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 C.s.p.) a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1, C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

4.1 Podľa § 387 ods.1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

5. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie koná o návrhu na zmenu opatrovníka obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, a to na návrh ustanoveného opatrovníka, a to z dôvodu, že pôvodne bola I. H. umiestnená v Domove sociálnych služieb Pohorelská Maša, následne sa zdržiavala v inom sociálnom zariadení. V priebehu konania bolo zistené, že obmedzená spôsobilosti na právne úkony medzičasom vycestovala do zahraničia, najprv do Českej republiky, kde sa mala zdržiavať u svojej sestry, ktorá pôvodne prejavila záujem o svoje ustanovenie do funkcie opatrovníka, následne bolo ale zistené, že obmedzená spôsobilosti na právne úkony sa zdržiava v Spolkovej republike Nemecko.

5.1 Zo spisu je zrejmé, že obmedzená spôsobilosti na právne úkony je pre doposiaľ ustanoveného opatrovníka nedostupná a nekontaktná, ustanovený opatrovník tak nevie a nemôže vykonávať všetky úkony, na ktoré je oprávnený a povinný v zmysle rozsudku okresného súdu č.k. 37Ps/22/2017-165 zo dňa 7.12.2018; I. H. bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá konať pred orgánmi štátnej správy, miestnej samosprávy, právnickými a fyzickými osobami a rozhodovať v otázkach potrieb poskytovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti jej osobe ani udelenia súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti jej osobe, rozhodovať o mieste svojho bývania, o výbere zamestnania, o výkone volebného práva, uzatvárať dohody, zmluvy, preberať na seba záväzky nad sumu 10,-Eur a nakladať s finančnými prostriedkami, majetkom, účtami a vkladmi nad sumu 10,-Eur týždenne.

5.2 Právne je zrejmé, že posudzovaná nie je spôsobilá rozhodovať v otázke svojho bývania a otázkach potrieb poskytovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Faktom však je, že obmedzená spôsobilosti na právne úkony sa nezdržiava v zariadení, v ktorom bola pôvodne na základe zmluvy s opatrovníkom umiestnená, z obsahu spisu je aj pre odvolací súd nepochybné, že obmedzená spôsobilosti sa nachádza v Spolkovej republike Nemecko. Uvedenému nasvedčuje skutočnosť, že na adrese Geyer Borngasse 9 bola zadržaná policajnou hliadkou v nadväznosti na opatrovníkom podaný podnet na pátranie po obmedzenej spôsobilosti na právne úkony. Vyplýva to aj zo správy OR PZ v Brezne, podľa ktorej bola obmedzená spôsobilosti na právne úkony vyšetrená v Nemecku aj psychiatrom a neboli zistené žiadne abnormality; psychiater zároveň vyslovil, že I. H. je zdravá a nie je dôvod na obavu, žeby posudzovaná mohla ohroziť samú seba. Neboli pritom dané zákonné dôvody na obmedzenie jej slobody.

5.3 V nadväznosti na túto skutkovú situáciu, vyplývajúcu nielen z tvrdení tretích osôb, ktoré mali sprostredkovať vyjadrenie posudzovanej, ale aj z vyjadrení úradných inštitúcií, súd prvej inštancie nepochybil, pokiaľ cestou dožiadaného súdu v Nemecku považoval za potrebné vykonať výsluch osoby J. F., u ktorého prichádzalo do úvahy ustanovenie za opatrovníka. Okresný súd Marienberg po vybavení dožiadania upriamil súd prvej inštancie na skutočnosť, že dotknutá osoba alebo tretia osoba majú kedykoľvek možnosť, aj neformálne, podať podnet na opatrovníctvo pre dotknutú osobu na okresný súd príslušný pre terajší trvalý pobyt, pokiaľ bude dotknutá osoba i naďalej žiť v Nemecku. Pri začatí konania o opatrovníctve na súde príslušnom podľa trvalého pobytu dotknutej osoby sa vyžaduje pravidelné vypracovanie znaleckého posudku a upovedomenie Úradu pre opatrovníctvo na príslušnom Krajskom súde. Zároveň sa potom môže preskúmať vhodnosť pána F. ako opatrovníka.

5.4 Súd prvej inštancie vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností podal na Okresný súd Marienberg (Amtsgericht Marienberg) podnet na ustanovenie opatrovníka I. H.; uvedený súd sa považoval za príslušný na základe jej obvyklého pobytu. Zo súdneho spisu je zrejmé, že Okresný súd Marienberg začal konanie vo veci opatrovníctva pre I. H., konanie doposiaľ nie je skončené, lekársky posudok nie je ešte predložený a konajúci súd má v úmysle ustanoviť za opatrovníčku pani D. H..

5.5 Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým rozhodnutím.

6. Podľa § 164 C.s.p., ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

6.1 Prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 164 C.s.p. je fakultatívnym prerušením konania, súd môže (nemusi) konanie prerušiť, prerušenie konania nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Jediným dôvodom pre fakultatívne prerušenie konania je skutočnosť, že prebieha iné súdne (alebo administratívne) konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Podstatným hľadiskom pre rozhodovanie súdu je otázka hospodárnosti konania. Komentár k Civilnému sporovému poriadku uvádza, že hlavnými kritériami pre posúdenie vhodnosti prerušenie konania sú vhodnosť, dĺžka konania, právo sporových strán na rýchlu a účinnú ochranu, zamedzenie prípadných odlišných rozhodnutí aj súdov o tej istej otázke na podklade zhodných skutkových okolností a hospodárnosť konania.

7. Odvolanie nie je dôvodné.

Pokiaľ Mesto Banská Bystrica v podanom odvolaní namietlo skutočnosť, že súd prvej inštancie vo vzťahu k súčasnému pobytu obmedzenej spôsobilosti na právne úkony vychádzal len z tvrdení tretej osoby (odvolateľ mal na mysli zrejme J. F.), uvedené tvrdenie neobstojí predovšetkým z dôvodu, že z obsahu spisu vyplývajú vyjadrenia úradných osôb (policajný zbor Slovenskej republiky tlmočiaci závery zistené policajným zborom Spolkovej republiky Nemecko). Podateľ podnet na začatie konania na Okresnom súde Marienberg nebol oprávnený iba Okresný súd Banská Bystrica, ale aj dotknutá osoba (ktorou nepochybne bude aj I. H.) alebo tretia osoba. Iba skutočnosť, že podnet podal súd prvej inštancie nespôsobuje prípadnú nezákonnosť vedenia konania o spôsobilosti na právne úkony súdom iného štátu. Podstatné je, že konanie je vedené a v konaní sa nepochybne posudzuje (aj) dôvodnosť obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, a to z dôvodu, že v tomto konaní sú obstarávané lekárske posudky. Odvolací súd nemá pochybnosť o tom, že takéto posudky sa týkajú zdravotného stavu osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony. Je tak zrejmé, že súd iného štátu vedie konanie, ktoré rieši otázku, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci.

7.1 Súd prvej inštancie konanie neprerušil z dôvodu, že posudzovaná sa zdržiava v Nemecku, ako sa mylne domnieva odvolateľ; okresný súd konanie prerušil len a výlučne z dôvodu, že na inom súde sa vedie konanie, ktoré rieši otázku, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie v prejednávanej veci. Odvolací súd súhlasí s tvrdením odvolateľa, ktorý namietal, že posudzovaná nie je spôsobilá okrem iného rozhodovať o mieste svojho bývania a konať pred orgánmi štátnej správy. Nič to ale nemení na faktickom stave, že posudzovaná sa dlhodobo zdržiava mimo územia Slovenskej republiky. Práve tento faktický stav aj cudzí súdny orgán vyhodnotil ako dôvod, pre ktorý vo veci koná (a dospel tak na základe obvyklého pobytu ku konštatovaniu svojej právomoci a príslušnosti); uvedené bolo pre súd prvej inštancie podstatné pri rozhodovaní o prerušení konania.

7.2 Odvolateľ nesprávne prisudzuje možnosť podať podnet na začatie konania iba a výlučne súdom ustanovenému opatrovníkovi. Tomuto síce táto možnosť priamo vyplýva z rozhodnutia súdu, ktorým bola I. H. obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a ktorým boli vymedzené oprávnenia opatrovníka. Konanie o spôsobilosti na právne úkony aj podľa úpravy uvedenej v Civilnom mimosporovom poriadku možno začať na návrh aj inej osoby ako je osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná; z oznámenia Okresného súdu Marienberg je zrejmé, že takýto podnet na nemecký súd môže podať nielen dotknutá osoba, ale aj tretia osoba, a to aj neformálne.

7.3 Posúdenie zodpovednosti doposiaľ ustanoveného opatrovníka za to, že sa I. H. ocitla v Nemecku nemá vplyv na správnosť napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie; v súčasnosti nie je podstatné, či sú alebo nie sú dané dôvody na odvolanie z funkcie opatrovníka. Podstatné je, že iný súd vedie konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie v prejednávanej veci.

8. Súd prvej inštancie aj vzhľadom na nedostupnosť obmedzenej spôsobilosti na právne úkony posúdil potrebu prerušenia konania; ak dôvod na jeho prerušenie videl v skutočnosti, že na inom súde je vedené konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie v prejednávanej veci (posudzovanie zdravotného stavu, ustanovenie opatrovníka), rozhodnutie o prerušení konania nie je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia veci. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 387 ods.1 C.s.p. napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

9. Rozhodnutie o prerušení konania je procesným rozhodnutím, ktorým sa konanie vo veci samej nekončí a ktoré predpokladá ďalší procesný postup potom, ako odpadne prekážka, pre ktorú bolo konanie prerušené. Okresný súd konanie prerušil v rámci prebiehajúceho konania. Z uvedených dôvodov okresný súd o náhrade trov konania spojených s prerušením konania nerozhodoval (nakoľko nejde o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí), o náhrade trov konania bude rozhodnuté až v rámci rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods.1 C.s.p.); z tohto dôvodu nebolo o trovách odvolacieho konania rozhodnuté ani odvolacím súdom.

10. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).